

Le don d'Araignée au génie : Eléphant ou Pintade ?

Ajaáyó wójó ná, nge koobó bolú ke fêdê, na fekiiyá, na sòó adá kòwe kèngilím kánjáádí lénlé sɪ kafára né. Koobó katála fòó lawúre-daá né, nge kòomòoná weluú kúbònbòngi kɪbá kɪzínjée bika kɪdèezí ɪbá bujóó fàaa... Kaagbáázɪ kebée né, kaana arezíini kúbòngi ñnaamú. Nge sɪsɪ : tóó, cénje ge mánvayím, woyuú-de ade ñna, ñna ge mánvayím. Nge kòogbóó ade tulúu kpím, kpím, kpím, nge arezíini wòobóózi yɪ sɪsɪ : weení ge ñna, nge sɪsɪ : mósó Ajaáyó ge, nge ɪlé sɪsɪ : we ge nyánlám, nge Ajaáyó woobúsi yɪ sɪsɪ : aaa, mósóólée moduyóó mávára mláyóó ge. Nge arezíini sɪsɪ : bilé né mósó médée wòonó-daá ge sɪsɪ : ñgónɪ ndu na nvára mlá ? Nge Ajaáyó sɪsɪ : aaa... Kúbóní medj nyédée alɪbáraka ! Nge arezíini sɪsɪ : bilé yaá, Ajaáyó ɪsɪ ɪn. Ñna ge arezíini sɪsɪ : bilé né a nyóódú, nvára mlá amú, nge méébéeñ nya ye abá alá dèyi-dèyi-dèyi, nyénverú wé. Ñna ge Ajaáyó sɪsɪ : oh ! Kúbóní ménveyú nya cúu, ménveyú nya cúu. Tóó wánñmatí sɪsɪ : wénverú Súu né, arezíini-dée níɪdi-daá né, ɪlé wòogbóó sɪsɪ : wénverú yɪ Túu, bika Ajaáyó còó sɪsɪ : Súu ge sɪ kefére.

Arezíini-dée níɪdi-daá né, ɪlé sɪsɪ : wòodó sɪsɪ : wénverú Túu. Nge ɪlé sɪsɪ : tóó, aayí, mánbá maɖu nya alɪbáraka, ménbeeñ nyámílá amú bɪbá bilá. Nge toovonúm, Ajaáyó waavára, nge arezíini weebéeñ mlá ceená nge mlá ceená waazín bɪdekée na amuvzé, bɪbá bilá séndi buzúsée jεem. Ajaáyó wóngóní kénbeeñ, sɪsɪ : aayí, hálɪ mlá ɪkónɪ abú, abú, abá awílɪ. Aawílɪ né ge Ajaáyó weejé sɪ mlá, kána keɖeelú na kebiya bókónɪ bakú mlá babá bakáa céézɪ, céézɪ ññunáa dɔ́. Tóó, nge koobó kakájaa Súu, wòogónɪ né ge sɪsɪ : ayejíini, mósógóná nyédée cúu, arezíini waadála ññunáa dó né, ɪlé sɪsɪ : kéyi, sɪ nbéeñ ma tɪtɛ ge ? Nyááñmatí sɪsɪ : Túu ge nyénverú ma, na ngóná ma Súu ? Nge Ajaáyó sɪsɪ : Cúu ge mósódó, nge arezíini sɪsɪ : aayí nyósódó sɪsɪ : Túu ge nyénverú, a ñɪdabísíná laakáárɪ, nyána nyédée mlá nyévéyí. Nge Ajaáyó sɪsɪ : óo, nkatánñám cíka móngónáa nya Túu, nkatánñám cíka, yeyeyeedɔ́ kɪna móngónáa nya Túu.

Nge wòogbóó Súu ikpená nge woobó ɪkómóóná Túu : kúbóní, ɪlé ɪsɪ ɪn, mówená jínjáárɪ sɪ malá, bilé né dónbodé ge dɪbá dɪkédí jínjáárɪ ñnaamú. Nge ɪlé sɪsɪ : aayí, urú tónmuú nya sɪsɪ : bo ngédí jínjáárɪ na ngízi ! Nge Túu wòogógbóó kpúgulum-kpugulum-kpugulum-kpugulum igovóo Ajaáyó bókónɪ batála ñnaamú né ge waawílɪ Túu dɪdàare ɪlé ɪbá ɪjóó, nge Ajaáyó waagálízí Súu ɪtódɪ, wòodódɪ Súu né, nge waayaárɪ Súu icéle ɪɖeelú ituú, bojóó bojóó bojóó, bɪdásɪ né ge Ajaáyó waagurú kɔ́fɔ́ kadɪ nge sɪsɪ : óo, Súu ceení ɪdabú byée, mobó meebéeñ yeé. Ajaáyó woobó kewíli né, nge kaalízí Súu-dée fòóre kotóó. Kaalízí Súu-dée fòóre kotóó bika naáru tana sɪsɪ : kòodóó Súu fòóre yoo. Bòogónɪ bojóó, nge wòobóózi alú sɪsɪ : bɪdabú, nge ɪlé sɪsɪ : aayí, bubú, sɪsɪ : soyí ngóná, nge alú woogózólí ɪkóná. Boovúti sóm ge Ajaáyó waada sóm kebée né, sɪsɪ : óo, fósóye féyína ! Awéní wòodòoná fósóye,

ńna ge alú sísti : é-eé, ǵáágú ǵutuú né, mós mǵédékíti malá nabúru ! Máádú ǵǵm né budé, mǵádálá nabúru, bulé né mós mósódó na fǵóre yáá weení wǵódó ná. ńna ge Ajaáyó sísti : ówu, nbá ngáyaa iyú kúboní ǵǵ ngóná nzú na idónyuú fǵóye itó, aáǵóná fǵóye. Nge sísti : óo, a bulé mandǵu mú kazǵńó, nge sísti : mós mǵáǵitǵa ge mǵánǵaaná án ısı uín, a mǵódó na fǵóye bulá, nge waagájaa só, só wenká kedée buwǵrǵ baadǵáǵ bika kaazǵ-daá cé buǵóó lóni né, só waabíni nǵunáa ǵǵ, nge waabísti lénlé baadǵáǵ bivéyí lóni né nǵmarasíná ıdı sísti : a mósódóóná cúu fǵóye búkú ma na kaǵ ǵǵ, a mósódó na cúu fǵóye búkú ma, na kaǵ ǵǵ, a mósódó na cúu fǵóye búkú ma, na kadúná cé, ısı aayí, nabúdoozo budé. Nge alú sísti : bulé né, mós mósódúu na, a bile, mós ge nyǵndǵu ǵuǵ, nge alú wǵǵǵnı ití ıcǵo nge sísti : yeki, nge alú wǵǵǵbó : a mósódó na Súu fǵóre búkú ma, na ıǵ ǵǵ ; a mósódó na Súu fǵóre búkú ma na ıǵ ǵǵ hǵǵ nabúdoozo, búdalá, nge waayáa bíya kúǵm-kúǵm hǵǵ buté búaku naári. ńna ge Túu sísti : a bulé mós mǵána mú ǵǵǵnı ná nge badana Súu fǵóre ge mǵınyós mǵıǵú mıdı kazańó búakpa mú né, a bulé a mıǵáǵú mós yaatá mós mósódó na Súu fǵóre bulé. ńna ge Ajaáyó sísti : óo, kúboní nyǵáǵitǵa, mabá maǵu nya kazǵńó ? Óo, kúboní búǵńyam yoo. Nge Túu sísti : óo, bulé né mós mósódó na Súu fǵóre ? Nge Ajaáyó sísti : tó, a bivé kúboní nyósǵǵ na yoo, búdekée mós, búdekée sı mavúńǵu nya nyósǵǵ na ge sı majı nya. Bivé né kúboní cǵ ǵǵ ; bika búdee sáǵtı zıını we weluú-daá ısóǵáá ńna, bika mılá lewáa, nge waabísti só-wǵrǵ lénlé bivéyí lóni né nge waadú kúǵmı, Nge Túu sísti : a búgee mósódó ná Súu fǵóre búkú ma nge weeyızı, búaku, nge Ajaáyó wǵmós ıbısná só lóni ǵıǵáare, nge sísti : leki, nabúdoozo ge. Túu sísti : a búgee mósódó na Súu fǵóre búkú ma, ńna ge waabá ıkáǵ só hǵǵ ıcǵn ıkéǵe Túu loovóore, weeǵe Túu loovóore né, Túu ikulú ısála param-param nge Ajaáyó waagurú kasıǵ. ńna ge waadulú yéndi sísti :

Arezıınıyó we lé, mósǵóná nyós Túu

Arezıınıyó we lé, mósǵóná nyós Túu

Arezıını we lé, mósǵóná nyós Túu

Kawııyayó weedé, mósǵóná nyós Túu

Kawııyayó weedé, mósǵóná nyós Túu

Arezıınıyó we lé, mósǵóná nyós Túu...

ńna ge arezıını waagǵlu tuwú-daá ikédi sísti : aayí, nyéévére nyédée Túu án ısı uín, ıǵbó mımılá ikpé. Ajaáyó na kebıya ikóguu mılá bǵkpó bekéǵbéná ǵáana bika itǵı Túu ıkóló ńnamú sísti : wooboná tfére arezıını, arezıını ulé ıkpó Túu. Tó, bııyéle Ajaáyó-dée lóni-ro, nabúru tánbá búǵe kǵrǵzı.